

Zadnje vesti

Nobenih važnih sprememb v vremenu. Soparno, vroče, vlažno. Vlaga je 70-odstotna, najvišja temperatura bo okrog 90, najnižja okrog 70 stopinj. Washingtonska vremenska napoved pravi kratko to, da bo na severu oblačno, clevelandska vremenska napoved pa opozarja na krajevne nevihte popoldne ali na večer in isto za jutri.

Predsednik Eisenhower ima danes v Beli hiši važno konferenco z ameriškim Varnostnim svetom. Na dnevnem redu so vprašanja Sueskega prekopa, otoka Cipra v Sredozemlju in usoda ter ozadje ameriškega vojnega letala, ki so ga sestrelili Kitajci.

Položaj glede Sueskega prekopa se očitno slabša. Angleži in Francozi so napravili dogovor, da naj bo otok Ciper sedež glavne štaba angleških in francoskih oboroženih sil če bi prišlo do vojnih operacij napram Egiptu. Francoska vlada je danes javila, da se njena mornarica v Sredozemlju pomika proti otoku Cipru. Enako, da grede proti temu otoku francoske čete.

Predsednik Egipta Nasser je dal izgnati ali pa aretirati skupaj sedem Angležev, ki da so, čeprav v diplomatski službi, pravzaprav navadni špijoni.

Seja izvršilnega odbora A.F.L.-C.I.O. v Forest Parku, Pa., se je danes končala. Unijska centrala je posvetila posebno skrb raketirjem v delavskih unijah. Ven z raketirji iz unij, to je poziv centrale na včlanjenje unije.

Predsedniški kandidat Adlai Stevenson je bil zadovoljen s sklepom izvršilnega odbora A.F.L.-C.I.O., da je on Adlai unijski predsedniški kandidat. Stevenson je ob tej priliki delavstvo opozoril, da so republikanci sredi obljubo pri volitvah leta 1952, da bodo spremenili Taft-Hartleyev zakon. Eisenhower pa se je stalno boril zoper to, da bi bila najnižja delavska mezda primerna in pravična. Eisenhower je bil za 90 centov na uro, demokrate so za \$1.25 na uro.

V Columbus, O., je imel guverner Frank Lausche veliko konferenco s strokovnjaki z atomskega polja. Prisotnih je bilo 600. Izvolili so ožji odbor, ki naj se peča s vprašanjem atomske energije v civilni službi.

V Londonu imajo družabno senzacijo. Rusinja Nina Ponomareva je članica ruskega olimpijskega moštva, ki se trenira za nastop na avstralskih olimpijskih igrah. Nina je atletinja v metanju diska. Je močna in odlična športnica. Za časa bivanja v Londonu je baje vzela v neki trgovini pet ženskih klobukov v vrednosti \$462. S stvarjo se je pečalo rusko zastopstvo v Londonu. Angleške oblasti so Nino pozvale, da naj se javi danes v četrtki pred sodiščem, česar Nina ni napravila, pa so jo dali aretirati.

Kanadsko potniško letalo, ki je bilo namenjeno iz Vancouverja v Britsko Kolumbijo v Tokijo se je ponesrečilo južno od Alaske. Letalo je po prvih poročilih nosilo 22 potnikov. Pri nesreči letala, da je z gotovostjo šest mrtvih, štirje potniki se pogrešajo, 12 da so jih rešili.

Za praznik Labor Day napovedujejo, da bo 480 smrtnih žr-

Republikanci: Znižali bomo vojsko, pa tudi proračun!

WASHINGTON, 29. avgusta—Bela hiša je vrgla v svet vest, da se bo federalni proračun, ki se konča s 30. junijem 1957, zaključil s prebitkom. Federalna uprava bo imela čistega \$700,000,000 na razpolago. Gospodarili ne bodo več z deficitom, marveč s pribitkom. Z drugimi besedami—ne bo treba se zadolževati. Bela hiša je tudi napovedala, da bo znižala stanje ameriške vojske, s tem pa tudi stroške narodne obrambe.

Ameriško vojaško poveljstvo ima pripravljen načrt, katerega naj odobri še Eisenhower, kako znižati ameriško oboroženo silo. Je še nekaj nasprotstev med poveljniki kopne vojske, letalstva in mornarice, koliko vojakov in stroškov naj se zniža v eni ali drugi veji oborožene sile, te pa naj zgladi Eisenhower sam.

Amerikancem se obljublja: S 1. julijem 1957 bodo poslali v civilno življenje 800,000 Amerikancev, ki so v vojaški službi. V letu 1960 bomo imeli pod orožjem le še kakih dva milijona mož, dočim jih imamo sedaj 2,814,632.

Najprvo naj zniža število vojakov ameriška kopna vojska in to za 450,000 vojakov, torej skoraj za polovico. V kopni vojski je sedaj 1,039,423 vojakov, kopna vojska bi torej znižala svoje število vojakov skoraj za polovico.

V mornarici in pri marinih je 864,643 vojakov. Ti dve veji naj znižata število vojakov za 200,000.

V ameriškem letalstvu je 910,575 letalcev. Število teh letalcev naj se zniža za 150,000. Ameriške vojaške sile, ki so nastanjene izven Amerike, naj se skrčijo. Ameriška kopna vojska naj pošlje skoraj dve tretjini vojakov nazaj v civilno življenje. Vojaško poveljstvo trdi, da imajo Amerikanci zunaj Amerike itak na razpolago tudi atomsko orožje, čemu tolike armade?!

PREMOČNA VZGOJITELJICA OTROK

V New Haven, Conn., si oblasti belijo glavo, kaj naj napravijo z otroško vzgojiteljico Virginio Jaspers. Virginia je stara 33 let, je visoka šest čevljev in tehtata 220 funtov. Vtknili so jo v preiskovalni zapor in se bo branila iz svobode, če bo položila kavicjo \$50,000. Virginia je namda se bo to število znižalo vsaj na 350.

Advokat Allen Corlett, ki zastopa v pravnih zadevah Marjorie Miller, o kateri smo že poročali, da je zapustila moža in štiri hčerke ter odšla k svojemu poročenemu ljubimcu, je včeraj sporočil sodniji, da je umaknil svoje zastopstvo Millerjeve. Vzrok je navedel ta, da Millerjeva ne upošteva njegovih navstev in ne mara ubogati sodišče, ki ji je prepovedalo vsake zveze z ljubimcem Dimondom.

Na 21031 Morris Ave. stanuje družina Magocsy, ki je imela dvoletnega sinčka Jamesa. Ko se je mati bavila z vrtno, je bil pri njej sinček, ki se je igral s škarjami. Mati mu je škarje odvzela, nato se je sinček splazil v garažo, iz katere je vzel nerabljeno vrvice, katero rabimo v stikalu za električno strujo. Vrvice je bila obrabljena. Ko jo je deček vtaknil v stikalo v spalnici, ga je električni sunek tako stresel, da je na posledicah umrl.

ZIVLJENJE V AMERIKI JE PISANO

Kdo bo pomival kuhinjsko posodo? Moški v Evropi smatrajo za samoobsebi umevno, da naj kuhinjsko posodo pomivajo tudi moški, mladi ali stari.

V javno knjižnico v Indianapolisu je prišel osemletni šolar in zahteval knjigo o hipnotizmu. Hipnotizem — zakaj boš pa knjigo rabil?

Deček se je odrezal: "Hipnotizirati hočem svojega brata, da bo ta mesto mene pomival kuhinjsko posodo doma."

Štiri peresna deteljica, če jo najdemo, naj bo znak sreče. V Sandstonu, Virginia, je domača gospodinja našla na svojem vrtnu 16 štiriperesnih deteljic, dve s petimi in šest s šestimi listimi. To bo srečen dan! Ko je pomivala nato okna svojega stanovanja v prvem nadstropju, je padla skozi okno na pločnik in se težko poškodovala.

Amerikance skrbi samsko pa tudi zakonsko življenje. Kdo ima več skrbi, samski ali poročeni moški? Obrnili so se na ameriško zdravniško zvezo, ki jim je odgovorila, da je znanstveno dokazano, da imajo samski 1,100 stvari, katere jim povzročajo skrbi, poročeni moški pa 1,600.

V Richmondu v Virginiji je občina smatrala za potrebno, da sprša vsakega kandidata, ki se je prijavil za občinsko službo, tudi o tem, kako se peče puran. Občani so v tem postopku videli neumnost in skidali zborovanje, pa so sklenili, da občini prepovedo tako in podobno spraševanje. Občanom pa namignila, da ima ona prav, pa se uda sili razmer.

V Clevelandu

Mr. Cyril Rant iz Dearborn, Mich., se nahaja na par-dnevem obisku pri sorodnikih in prijateljih v Clevelandu.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice, kjer je srečno preстал težko operacijo, se je včeraj vrnil na svoj dom Mr. John Centa, zavarovalniški zastopnik in aktiven delavec pri Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Lepo se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice in darila, ki jih je prejel. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo na domu na 13417 Kuhlman Ave.

Na obisku

Dne 25. avgusta je prišel Milan N. Popp na obisk svojih staršev Mr. in Mrs. N. P. Popp na 160 E. 212 St. Milan je bil povišan v Chief Recruiting Officer pri ameriški obrežni straži in je nastanjen v Rochester, N. Y. V Cleveland je prišel po opravkih na tujakšnjem glavnem stanu obrežne straže. Njegov starši so bili naravno zelo veseli novice, da je bil povišan, enako pa so bili veseli videti svojega malo vnukinjo Susie Lynn, staro tri leta. Chief Milan je služil za časa druge svetovne vojne pri ameriški mornarici in si je pridobil 13 bojnih zvezd ter šest kolonj za hrabrost. Na svoje službeno mesto se je vrnil 27. avgusta.

VOLITVE ZASTOPNIKOV V DRŽAVNE ZBORNICE SO VAŽNEJŠE OD KONGRESNIH ZASTOPNIKOV

GRE ZA DOLG NA DOLG—PA DAVEK NA DAVEK!

WASHINGTON, 29. avgusta—Federalni statistični urad je objavil pregled, kako se dolžijo ameriške občinske, mestne uprave, ameriške države. Občinski in državni davki se večajo iz leta v leto, enako stroški občin in držav. Leta 1940 so te samoupravne oblasti imele \$11,200,000,000 izdatkov, koncem leta 1955 pa \$40,400,000,000. Dolgovi občin in držav so se od leta 1940 dalje več kakor podvojili. Tendenca pa je ta, da ni nobenih znakov, da bi se stroški in davki znižali, marveč se bodo le še višali.

Pri letošnjih volitvah, kjer bo šlo tudi za krajevne in državne zbornice, bo volitev zastopnikov v te zbornice za žepne davkoplačevalce še važnejša, kot pa volitev federalnih poslancev in senatorjev.

Stroški krajevnih oblasti za šole, za glavne ceste, ulice, kanalizacijo, bolnice, dosegajo skoraj svoj višek.

Ko je bila končana vojna na Koreji, so se znižali tudi federalni obrambni stroški. Istočasno pa so se zvišali upravni stroški posameznih držav in občin.

Krajevne oblasti občine in države posegajo najprvo po zemljiškem davku. Zemljiški davek je na splošno v Ameriki tako visok, da dobijo občine in države iz tega davčnega vira povprečno 43% za kritje svojih stroškov.

Moderen je postal davek, ki je bil pred 25 leti sploh nepoznan, danes se širi po vseh državah. Namreč davek, ki ga plačamo pri nakupu blaga. Ta davek je danes vpeljan v 33 državah in v 900 ameriških mestih.

Občinske uprave mest New Yorka, Los Angelesa, Chicaga, New Orleansa, da imenujemo le nekaj od ameriških mest, pritiskajo na ta davek. Posebno je občutljiv v Californiji. Tam plačajo tega davka štiri cente na vsak potrošen dolar pri nakupu blaga v trgovinah.

Davek na gasolin je postal dober davčni vir za republiko, za države, tudi za občine. V 15 državah Amerike se je davek na gasolin v zadnjih dveh letih zopet znatno povečal. V več kakor polovici ameriških držav znaša davek na gasolin šest centov ali celo več na galon. V desetih ameriških državah znaša celo sedem centov na galon. Pred dvema meseci je tudi federalna blagajna zvišala federalni davek na gasolin od dveh centov na tri cente na galon.

Mestne uprave odbadajo vstopnice za razne prireditve, tudi športske, za vstop v kina in gledališča, lastniki hotelov pa pribijejo redni prenočnini še poseben davek.

Občinska uprava mesta Milwaukee v Wisconsinu je uvedla posebni davek za parkiranje avtomobilov ponoči. Ta davek naj prinese v mestno blagajno novih dohodkov \$400,000 na leto.

So občinske uprave, ki nalagajo poseben davek za pobiranje smeti.

Sodba statističnega urada v Washingtonu je ta, da občanom, meščanom in prebivalcem posameznih držav ni napovedati olajšanja krajevnih občinskih in državnih davkov, marveč nasprotno, le povečanje.

In naši dohodki?

Delavski urad federalnega tajništva je menda za volilno leto izdal pregled, kako je v zadnjih desetih letih narasla delavska

mezda. Pred desetimi leti je bila mezda \$1.50 na uro visoka mezda. Danes je povprečna industrijska mezda \$1.92 na uro. V Los Angelesu imajo strokovnjaki na električnem polju celo \$5 na uro, v gradbeni stroki je mezda med \$3 in \$4 na uro običajna.

Pregled izkazuje:

Da je imel povprečni industrijski delavec leta 1950 povprečno mezdo \$1.42, danes pa \$1.92 na uro. Po posameznih industrijah, da je imel jeklar leta 1950 \$1.65, danes \$2.51 na uro.

Rudar v premogokopih leta 1950 \$1.84, danes \$2.53 na uro. Železniški delavec v letu 1950 \$1.55, danes \$2.06. Delavci v avtomobilski stroki v letu 1950 \$1.71, danes \$2.27 na uro. V industriji gumija leta 1950 \$1.52, danes \$2.16 na uro.

Mezda ključavničarjev, zidarjev, tesarjev in mizarjev je znana. Danes imajo vsi povprečno \$3.50 na uro in znaša povpreček zadnjih pet let približno 30 centov več na uro.

Dobro so plačani nameščenci tiskarn, stavci.

Slabo, tudi za današnje razmere, delavci v tekstilni stroki. Leta 1950 je bila povprečna mezda \$1.21, danes je \$1.40.

Tudi nameščentvo v trgovinah se v plači ne more primerjati z industrijskim delavcem. Njihova povprečna mezda na uro je bila leta 1950 \$1.14, danes je \$1.55.

S temi mezdami in plačami bi bilo potrebno, da primerjamo kupno moč dolarja v letu 1950 in dolarja v letu 1956.

Za visoke mezde

Unijsko organizirano delavstvo, ki izdaja tudi svoja glasila, se je ponovno postavilo na stališče, da naj bodo delavske mezde visoke, pa tudi dokazuje, da visoke mezde še ne povzročajo visokih cen industrijskim produktom. Visoke mezde bi pomagale ameriškiemu notranjemu trgu po znanem gospodarskem pravilu, da založen trg rabi močnega kupovalca. Najštevilnejši kupovalec na domačem trgu je ameriška delovna moč, ki si služi kruh z mesečno plačo ali mezdo na uro. Visoke plače in visoke mezde pomagajo domačemu trgu. To je v prid ameriškiemu gospodarstvu v celoti.

Ko gre za produkcijske stroške, pa visoke mezde ne silijo nujno v visoke cene tem produktom. Današnje metode produkcije namreč zvišujejo produkcijo, to kljub manjšemu številu delavstva, ker gre za moderne stroje, ki so ustvarili nove cenejšje metode, z drugimi besedami, z istimi stroški se vrže več blaga na trg.

LOUIS F. STROJIN
Zgodaj danes zjutraj je preminil v Lakeside bolnišnici Louis F. Strojín, star 28 let, stanujoč na Monticello Blvd. Pogreb se vrši iz Grdinovega pogrebnega zavoda. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Soekarno v Moskvi

Predsednik republike Indonezije Soekarno, ki je bil tudi v Združenih državah, je sedaj na uradnem obisku v državah komunističnega bloka. Pot ga je veda najprvo v Moskvo, kjer ga je na letališču pri Moskvi, kamor je prišel in nato po ulicah prestolice Moskve, čakala in pozdravljala množica pol milijona ljudi.

Pred kratkim je bil gost Moskve poglavar države Iran Pahlevi. Njegov sprejem je bil zelo skrbno pripravljen, izvršen z največjim pompom. Pomp pri sprejemu predsednika vlade v Indoneziji Soekarna, ta pomp še prekaša.

POSNEMANJA VREDNO

V letoviškem kraju v Winchester, Va., lastnik motela brezplačno fotografira vsak noveporečeni zakonski par, ki pride k njemu na počitnice. Par dobi sliko v roke v eni minuti. Na sliki se vidi kraj, stanovanje samo, pa tudi pripomba, da je slika primerna za družinski album. Ko zakonca v poznejših letih sliko ogledujeta, ju, tako je pokazala praksa, pograbi želja, da gresta zopet nazaj v isti motel v Winchester. Pravijo, da se s to idejo pečajo tudi veletrgovine.

POLITIČNA BREZBRIZNOST

V dneh 18.—26. septembra bo dana volilnim upravičencem občine Clevelanda zadnja prilika, da se vpišejo v volilne imenike. Za volitve leta 1952 je bilo ob tem času registriranih 619,114 volilnih upravičencev, do včeraj jih je bilo registriranih le 571,573. Najmanj 200,000 je še takih, ki bi se lahko registrirali. Oblasti so pripravljene, da nastavijo nove moči, da bo šlo delo izpod rok. Toda če državljeni ne pridejo? V okraju Cuyahoga je 925,000 volilnih upravičencev.

Poroka

V ponedeljek, 3. septembra, se bosta poročila v cerkvi Jezusa Dobri Pastir v Toledo, Ohio, Louis J. Lautizar, sin Mr. in Mrs. Louis Lautizar iz E. 71 St., in Florence Kay Daly, hči Mr. in Mrs. Joseph E. Tanner iz Toleda. Poroka bo ob 9. uri zjutraj. Mlademu paru čestitam in mu želimo vse najboljše v zakonskem stanu.

Pisma iz domovine

V našem uradu imamo dvoje pisem od dveh različnih oseb in iz dveh krajev v stari domovini. Pismi sta naslovljeni na Sofijo Tomšič, St. Clair 68.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
The American Yugoslav Printing & Publishing Co.
6231 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year — (Za eno leto) \$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 6.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year — (Za eno leto) \$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 7.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

V VOLILNI IMENIK, POTEM PA VOLI!

(2)

Ali se Amerikanci zanimajo za volitve? Ne preveč. V Ameriki imamo dvostrankarski sistem, dve politični stranki. Ali je to dejstvo krivo, da ni velikega političnega zanimanja, ker ni veliko izbir? Tudi v Veliki Britaniji obstaja dvostrankarski politični sistem, katerega smo mi podedovali. Pa je vendarle v Angliji volilna udeležba navadno zelo visoka.

V drugih državah, razen v komunističnih, oziroma v državah, kjer je diktatura, imajo kopicico političnih strank. Če je zanimanje za politiko in volitve veliko, je morda eden od vzrokov tudi ta, da je večja izbira kandidatov, ker vsaka stranka pripravlja svoje kandidate, pa je v volilnem boju večja politična razgibanost, ki končno zainteresira tudi volilca.

Amerikanec je mož "businessa." To drži! Tudi politiko, tudi vlado, pa naj bo državna ali federalna, smatra za "business." Ko volitve minejo, se povrne k svojemu vsakdanjemu delu. V Ameriki ni politiziranja.

Ameriški svet "businessa" je gotovo pripomogel do današnjega visokega standarda življenja, do produkcije, do velike notranje in zunanje trgovine. Malo pa pomislimo na to, da je hrbenica tega gospodarskega življenja vendarle—politično življenje. Ameriška demokracija je politika in če bi tej demokraciji kdo spodkopal tla, naj ne mislimo, da bi ne bila spodkopana tla tudi ameriškem "businessu." Zato je pač politična in družabna škoda, če bi se ne zanimali za največje politično dejanje, ko gre za posameznika v ameriški družbi, za volitve, ko soodločujemo o usodi skupne družine—republike Amerike.

Da ni preveč političnega zanimanja, tudi ne prav na dan volitev, naj pribijemo nekaj vzgledov, naj navedemo nekaj nadvse govornih števil.

Volilno leto 1952 je bilo politično zelo razgibano. Takrat je bilo volilnih upravičencev 97,844,000, to se pravi, toliko je bilo Amerikancev in Amerikank, ki bi lahko volili, če bi se bili vpisali v volilne imenike. Koliko se jih je v resnici vpisalo? Le 76,272,000, ali v procentih vzeto 79%. Ko pa je prišel dan volitev, je šlo na volišče od teh vpisanih v volilne imenike, le 80%, ko je šlo za predsednika in podpredsednika, in 75%, ko je šlo za volitve kongresnikov.

V letu 1954 je bilo v Ameriki 100,223,000 Amerikancev in Amerikank, ki bi lahko imeli volilno pravico, seveda, če bi se vpisali v volilne imenike. V volilne imenike se je takrat vpisalo le 74,173,000 upravičencev, ali v odstotkih vzeto, le 74%.

Tudi v letu 1954 se vsi, ki so bili vpisani v volilne imenike, na dan volitev, ko je šlo za nove kongresnike, niso odzvali volilni dolžnosti. Na volitve je šlo le okrog 57% registriranih.

Mi Slovenci v Ameriki seveda ne moremo odločiti, nas je premalo. Večkrat pa se trkamo na prsa, da smo politično zavedni in radi razpravljamo o davkih, o postavah, jih kritiziramo, pa menda ne mislimo na to, da te postavne dajejo naši zastopniki, kakršne smo pač izvolili. Če so pristaši ene politične ideje bolj agilni, kot pristaši druge, zmagajo s številom pač pristaši prve ideje. Po toči zvoniti je prepozno.

Nam pa se zdi najvažnejše, da povdarimo tudi ob priliki letošnjih volitev našo notranjo zavest. Angleški pisatelj Somerset Maugham lepo piše: "Če kaka država, kako ljudstvo daje prednost kakim drugim idejam pred politično svobodo, je ta politična svoboda v nevarnosti, da jo izgubimo. In je pravzaprav smešno, da tisti, ki dajejo drugim dobrinam prednost pred politično svobodo, izgubijo s politično svobodo enako te materialne dobrine."

Pri letošnjih volitvah bo govoril z močnim povdarikom kapital. Kapitalisti ne bodo varčevali z denarjem; tudi ne bodo držali križem rok. Pomislimo pa le na to, kdo sestavlja ameriško družbo in kaj se lahko zgodi, če ameriško delovno ljudstvo stopi na plan in opravi svojo volilno dolžnost!

L. C.

UREDNIKOVA POSTA

Društvo "Lipa" št. 129
priredi piknik na
farmi S.N.P.J.

CLEVELAND, Ohio — Leta 1954 je bila prireditev društva "Lipa" št. 129 S.N.P.J., ki smo jo imeli na izletniških prostorih naše farme S.N.P.J. Bila je v popolno zadovoljstvo vsem posetnikom. Spominjam se delovanja v početku za te sedaj tako privlačne izletniške prostore.

Naše društvo je bilo med prvimi, ki smo idejo podprli. V kolikor se še spominjam, je bil takorekro oče te farme sedaj pokojni Joseph Terbižan. Bil je vseskozi res pravi Jednotar, ki pa je žal, šel prezgodaj od nas za vedno.

V začetku je bilo res več pomankljivosti, ali danes je tako lepo urejeno tu, da pritegne obiskovalce ne samo iz Clevelanda ampak tudi iz drugih naselbin. To je bilo mogoče urediti s pomočjo pridnih članov, ki na klic voditeljev priskočijo na pomoč kadar kdo more. Farma S.N.P.J., kot vsi veste, se nahaja na Chardon in Heath Rd. Tam ob glavni cesti boste našli napis S.N.P.J. Torej, na teh prostorih bo v nedeljo, 2. septembra imelo svoj piknik tudi naše društvo "Lipa" št. 129.

Odbor je preskrbel vse dobrine kot jih je za pričakovati za tako prireditev. Za plesateljine bo igral dobro znani John Grabnarjev orkester, kateri te vzdigne če si že napol tam, kjer muh ni. Glede vremena se bomo pa kar tamkaj pogovorili—nič strahu, strehe je dovolj.

Vprašujete če se bo kaj pelo? Pa se kako! Saj je pri "Slovani" še nekaj članov, ki so bili in so še člani "Lipe," katero ime je bilo izbrano na predlog soustanoviteljice, pokojne sestre Kisovec.

Vljudno ste vabljeni vsi člani S.N.P.J. od blizu in daleč—pridite—dobrodošli boste vsi. Na veselo svidenje v nedeljo, 2. sept. na farmi S.N.P.J.

Joseph Trebec, predsednik.

Delavski program

Ko se govori o prosperiteto v Ameriki, je unijsko organizirano delavstvo postavilo tri točke, ki so obenem program delavstva, pa kažejo tudi na to, kako je kdo soudeležen na blagostanju.

Prva točka: Tisti, ki investirajo kapital, zahtevajo preveč dobička zase. Hočejo postati bogati, bogati še bogatejši.

Delavec, ki dela v produkciji, dobiva neprimeren plačo v primeri s tem, kar producira.

Znižani davki za šibkejšo davkoplačevalce bi poživili notranji trg, obenem pa, ker bi bili ti sloji boljši kupovalci, pomagali znižati ogromne zaloge produktov, ki so danes že nakopičeni po magazinah.

HUD VOLILNI BOJ

V Texasu so imeli primarne volitve za kandidata za gubernersko mesto. Za to mesto se potegujeta dva demokrata, senator Price Daniel in Ralph Yarborough. Ko so bile končane primarne volitve, so nasteli za Price Daniela 698,125 glasov, za Yarborougha 695,578. Razlika za Texas je bila malenkostna, le 3,547 glasov. Yarborough sedaj zahteva ponovno štetje glasov.

ZARADI DENARJA

"Torej se bosta Peter in Ančka vendarle poročila?"
"Ja."
"Saj je pa tudi potrošil-zanjo mnogo denarja. Zadnja leta jo je kar zasul z darili."
"Res je. In zdaj se bo poročil z njo zaradi svojega denarja."

TONE SELŠKAR:

LOUIS ADAMIČ

Govor ob odkritju Adamičevega spomenika v Grosuplju, dne 8. avgusta 1956

(nadaljevanje)

Leta 1935 izda roman "Vnučki," a leta 1936 roman "Zibel življenja." Prvi obravnava življenje ameriških priseljencev, drugi obdeluje snov iz stare Jugoslavije. Nato sledi knjiga "Hiša v Antigui"—snov je zajel iz zgodovine Guatemale. Leta 1938 pa napiše svojo slavno knjigo "Moja Amerika," v kateri z iskreno ljubeznijo pravega naprednega Američana do dna razčleni vse napake in vrline svoje nove domovine, ki jo je vzljubil z vsem srcem.

Louis Adamič piše in izdaja vedno nove knjige: "Moja rodna zemlja," "Iz mnogih dežel," "Kako vam je ime," "Pot tja in nazaj," "Narod narodov," "Večerja v Beli hiši" ter svojo poslednjo knjigo o novi Jugoslaviji "Orel in korenine."

Nihče v tujini ni tako pomagala svoji domovini v njeni najhujši preizkušnji, v narodnem osvobodilnem boju kot Louis Adamič s svojo knjigo "Moja rodna domovina." V tej knjigi je vsemu svetu razkril dvojno zločinsko igro jugoslovanske emigrantske vlade v Londonu in zločinsko bratomorno vlogo Mihailoviča, Nedića, Pavelića, Rupnika. Pa ne samo to. Med vojno se je povezal z vsemi naprednimi oddelki Amerike, celo s samim takratnim predsednikom Združenih držav Rooseveltom, da jih prepriča o pravični borbi narodov Jugoslavije. Izdaja brošure, potuje, konferira, predava, piše na tisoče pisem, aktivno sodeluje že od leta 1941 v raznih odborih za pomoč Jugoslaviji, pomaga Slovensko-ameriškemu narodnemu svetu, da prične z delom za materialno pomoč boreči se Jugoslaviji.

In tako nam njegovo življenje in njegovo delo samo odgovarja na tisto prvo vprašanje, ki sem ga bil v začetku omenil, kaj da je bil Adamič Slovenec ali Američan. Vprašanje se je razvzrojalo. Pred nami stoji predvsem velik človek, ki je prišel z majhne zemlje, človek velikega duha, ki se je prepojil s širino in globino svoje velike nove domovine—srce pa se mu je vedno nagibalo k svoji majhni rodni zemlji, iz katere je izšel, k svoji slovenski materi, ki ga je na tej slovenski zemlji rodila, k svojemu slovenskemu iarodu, ki mu je dalo duha njegovih pradedov. Njegov duh se je sprostil v genija v velikem svetu, da ga je lahko poklanjal svoji majhni zemlji in svojim ljudem. Veroval je v tisto Ameriko, ki bi lahko pomagala vsemu obubožanemu svetu k blagostanju in miru na svetu. Tako se danes mislijo mnogi, mnogi pravi in napredni Američani. Ljubil je vse, kar je lepega in dobrega v Ameriki in zaničeval je vse, kar naliči narod narodov, kakor je sam imenoval američanski narod.

Dobršen del, skoraj bi trdil, največji del svojega književnega dela pa je posvetil priseljencem in v veliki meri tudi slovenskim in končno vsem jugoslovanskim izseljencem. Nprepenljiva zasluga Adamiča je prav v tem, da so stari Američani začeli pravilno gledati na priseljence, saj so jih še pred petdesetimi leti imeli za manjvredne. A o priseljencih piše Adamič takole: "V zadnjih štidesetih letih smo mi naseljeneci, posebno mi Jugoslavlani, nakopali nič koliko premoga in rude, in natopili večino jekla v Združenih državah. Večinoma smo bili navadni delavci in smo izvršili nekaj najvažnejšega dela v Ameriki, kajti premog, ruda in jeklo so najvažnejše

osnove ameriške industrije, podlaga ameriške industrialne civilizacije. ... Mnogo naše naseljske energije je zamrznjeno v sedanji veličini Amerike, v visokih zgradbah New Yorka, v mostovih in železnicah po vsej Ameriki, skoro v vsem, kar je važnega v njeni materialni opremi. Drobna, nevidna nitka naše slovenske energije se vije v vsaki tračnici ameriškega železniškega omrežja. Doprinesli smo morda več kot katerakoli druga skupina, domača ali priseljena, k izgradnji dežele. V Ameriki smo bili vedno graditelji. ... K ameriški veličini smo doprinesli ne samo z našimi žulji, temveč tudi z možgani: našega genija Nikola Tesla in Mihajlo Pupin sta Jugoslovana. ..."

Tudi Adamič sam je dvigal Ameriko s svojim genialnim duhom. Bil je med najnaprednejšimi snovatelji take Amerike, kakršno si žele vsi napredni in svobodoljubni Američani. Razumljivo je, da je imel zaradi tega tudi veliko sovražnikov, celo takih, ki so mu stregli po življenju. Sovražnike je imel tudi med lastnimi rojaki in slovenski katoliški list v Clevelandu ga je blatil celo ob njegovi tragični smrti, kot so nekaj blatili pri nas Prešerna, Levstika, Cankarja in vse druge napredne pisatelje. Saj to ni nič čudnega, kajti vse temne in nazadnjaške sile po vsem svetu sovražijo duhove, ki se bore za svobodo duha, za svobodo svoje zemlje in za svobodnega človeka v takem svetu, kjer ne bo več izkoriščanja človeka po človeku, v katerem ne bo sovražstva med narodi in v katerem ne bo več vojn, tega največjega prokletstva človeškega rodu.

Louis Adamič je bil človek dveh svetov, kakršni so vsi ljudje, ki so se s svoje rodne zemlje za vedno preselili v tuji svet, kakršen je bil Nikola Tesla in kakršen je slehern naš rojak. Prabitnost njegove rodne zemlje je ostala v njegovem srcu do smrti. Ta prabitnost njegove rodne zemlje je bila izraževana z besedami velikega sveta, zato tako mogočno gori v slehernem njegovem delu. In čeprav ga je tujina dvignila v prve vrste slavnih mož, svoje rodne domovine ni nikdar zatajil, nasprotno, vedno je s ponosom podarjal, da je sin jugoslovanske matere in da je sin Jugoslovije. In zato se mu danes klanjajo vsi njegovi rojaki iz daljne velike zemlje in se mu klanjamo vsi iz njegove rodne grude z globoko hvaležnostjo v srcu za vse, kar je storil za nas.

Slava velikemu ameriškemu pisatelju slovenske krvi—Louis Adamiču!

(K O N E C)

TEŽAK POROD—POROTE

O procesu, ki se vrši v Bostonu zoper tatove in vlomilce, ki so izpodjetja Brinks odnesli 1,219,000 dolarjev, smo že poročali. Tudi smo pisali o tem, kako težko je sestaviti poroto, ker tisti, ki so v spisku porotnikov, ne marajo sprejeti te dolžnosti. Dobijo grozljiva pisma in se v strahu sklicujejo na vsemogoče izgovore, zakaj ne morejo biti porotniki v tem procesu. Predsedniku sodišča se je po dolgih tednih posrečilo pregovoriti osem kandidatov, da so bili pripravljani biti porotniki, ima pa še zmeraj štiri prazna mesta, poleg tega mora določiti še dva namestnika, da bo porota 12 ljudi popolna. Vpliv podzemlja ...

Izredno priznanje Mr. Marianu Mihaljevichu

Sredi meseca junija se je v hotelu Cleveland vršila letna konferenca Cleveland Council on World Affairs, katere organizacija šteje med svojim članstvom odlične osebe, ki stremijo in delujejo za ohranitev miru na svetu.

Marian Mihaljevich

Cleveland Council on World Affairs uživa ugled tudi v vladnih krogih v Washingtonu in ob priliki zadnje konference, se je kot častni gost in govornik udeležil Harold E. Stassen, posebni zastopnik predsednika Eisenhowerja.

Kot član te odlične organizacije je že nad 25 let naš spostoževani in ne samo v Clevelandu pač pa širom Zedinjenih držav, kot v Kanadi, Južni Ameriki in Evropi poznanani Marian Mihaljevich, lastnik potniške agencije Mihaljevich Bros. na 6424 St. Clair Ave. Že samo biti član organizacije, ki sprejme v svoje vrste le osebe, ki dajejo ugled njenemu delovanju za blagor sveta, je velika čast. To čast ima Mr. Mihaljevich, ki si je tekom let pridobil v vrstah teh odličnih mož in žena tak ugled in spoštovanje, da je bil na zadnji letni konferenci izmed stoterih članov predlagan, podpiran in izvoljen v širši odbor.

Predsednik Cleveland Council on World Affairs je Kenyon C. Bolton, ki je bil ponovno izvoljen, in njegov termin v širšem odboru je bil podaljšan za nadaljnja tri leta. Izvoljenih je bilo 10 novih članov, med katerimi so poleg Mr. Mihaljevicha tudi: Edwin L. Andrews, predsednik direktorija Fuller & Smith & Ross, Inc.; Mrs. Ernest L. Dewald, bivša predsednica ženske diskuzijske skupine; Ralph Findley, član Clevelandškega šolskega odbora; Francis A. Henson, direktor prosvete pri International Association of Machinists; Mrs. Fred W. Irwin; H. Chapman Rose, odvetnik in podtajnik federalne blagajne; Vernon Stouffer, predsednik Stouffer restavracij; Charles M. White, predsednik Republic Steel Corp., in Ben Zevin, predsednik World Publishing Co. Poleg teh je bilo 12 drugih članov, katerih termin je potekel, ponovno izvoljenih.

Dobro je, da se tudi naša javnost seznanja z našimi lastnimi rojaki, ki so si v svoji skromnosti a s vztrajnim, poštemim delom v javnem življenju pridobili zaupanje v širših plasteh. Zato danes prinašamo nekaj osebnih podatkov o Mr. Mihaljevichu.

Marian Mihaljevich je bil rojen v Tučepi v Dalmaciji ob obali Adrijanskega morja. Kot večina naših ljudi, je tudi on zapustil rojstni kraj in šel za boljše bodočnostjo. Prispel je v Avstralijo leta 1905, potem pa šel v Zelandijo. Po sedmih letih je ubral v San Francisco, Californijo, in romal je sem in tja, delal kjer je mogel dobiti službo, ves čas pa pazno sledil razmeram in

napredek Lufthanse

Civilno letalstvo zapadnonemške republike predstavlja Lufthansa. Slovensko bi rekli, "zračna zveza." Lufthansa je obnovila redni zračni promet tudi z Združenimi državami. Važno civilno letališče v Zapadni Nemčiji je Frankfurt blizu francoske meje, ki leži ob reki Maine, ki se izliva v reko Reno.

Nemška Lufthansa se hoče postaviti s tehniko. Na zračni prog Frankfurt—New York je dala v službo komodna, pa tudi brzovozna potniška letala. Lufthansa je znala organizirati propagando za nemško civilno letalstvo in se člani posadke često pojavljajo na ameriških televizijskih in radijskih postajah, kjer opisujejo udobnost in hitrost letal zapadnonemške Lufthanse.

OBSOJENCI MED SEBOJ

V državni kaznilnici v Ohio sta prestajala prisojeno kazen James Nichols in Glenn Smith. Oba sta mlada, stara 23 let. Glenn Smith je pobil do smrti s kladivom obojenca Jamesa Nicholasa, ko je šel slednji v kazniško ambulanco. Smith ga je večkrat udaril s kladivom po glavi. Potem ko je bil prenešen v bolnico, je Nichols ranam podlegel. Uprava kaznilnice vodi preiskavo.

TRDO PRIBORJENA DRŽAVA JUDOV

(Nadaljevanje)

Po končani vojni pa se je po-
vedel predvsem organiziranju
židovskega delavskega gibanja
in ustanovil sindikalno organi-
zacija Histadrut, ki je postala
temelj kasnejše ustanovljene ži-
dovske socialistične stranke
Mapai.

Obe organizaciji Histadrut in
Mapai, ki ju je ustanovil Ben
Gurion sta postali osnova iz-
raelske države, katere neodvis-
nost je Bene Gurion proglasil
14. maja 1948. S tem pa se je
začela tudi vojska z arabskimi
državami.

David Ben Gurion je sestavil
tudi prvo izraelsko vlado, ki jo
je vodil do leta 1953, ko je od-
stopil in se umaknil v puščavo
Negev, da bi pomagal pri veli-
kem delu preurejanja puščave
v rodovitna naselja. Vlado pa
je za njim prevzel njegov zvesti
sodelavec Moša Šaret. Toda že
leta 1955, v novembru po kon-
čanih volitvah, je postal Ben
Gurion ponovno predsednik vla-
de, v katero je vključil vseh
pet glavnih izraelskih politič-
nih strank. Kot voditelj stran-
ke in države je vodil svojo dr-
žavo v izgradnji socializma, ki
temelji predvsem na združ-
nem gibanju.

Ben Gurion pa je znan v sve-
tu tudi kot publicist, sam je na-
pisal vrsto zanimivih knjig, ki
obravnavajo predvsem izra-
elske probleme.

Moša Šaret

Moša Šaret vodi izraelsko zu-
nanjo politiko že vse od pro-
glasitve neodvisnosti izraelske
države leta 1948. Od leta 1953
do 1955 je bil tudi predsednik
vlade po odstopu Ben Guriona
in do njegove vrnitve iz pušča-

ve Negev. Tudi on je član stran-
ke Mapai.

Kakor Ben Gurion se je tudi
Moša Šaret, ki je sicer skoro
deset let mlajši od sedanjega
predsednika vlade, naselil v Pa-
lestini že leta 1906. Politično je
začel delovati že zelo zgodaj.
V gimnaziji je vodil cionistične
"delavske skupine," socialist pa
je postal šele kasneje, ko je
preživel 5 let v Londonu, kjer
je študiral na Visoki ekonomski
šoli in je bil pod močnim
vplivom laburistov. Bil je med
ustanovitelj delavskega židov-
skega dnevnik "Davara" in
član redakcijskega kolegija do
leta 1931. Zelo aktivno je delal
tudi v Židovski agenciji, kjer
je bil od leta 1933 do leta 1948
član izvršnega odbora.

Med obema vojnoma se je
Šaret posvetil predvsem propa-
gandi za ustanovitev samostoj-
ne židovske države, bil je tudi
med organizatorji palestinskih
mladinskih prostovoljcev, ki so
se med drugo svetovno vojno
borili na strani Britancev. Po
koncu vojne pa so ga Britanci
zaprli in obtožili terorističnega
delovanja v Palestini.

Kot voditelj izraelske zuna-
nje politike zastopa Moša Šaret
načela Organizacije združenih
narodov in krepitve miru. Gle-
de odnosov s sosednjimi arab-
skimi deželami pa je za spora-
zum in normalizacijo odnosov
toda le na osnovi "statusa quo."

Ljudje, pesek in denar

Nad Izraelom leži temen
oblak. Ljudje se ozirajo nanj,
se zaskrbeljeno spogledujejo,
nato pa nagnejo ramena in še
krepkeje primejo za delo. Židje
—temnolasi in temnopolti iz
Severne Afrike, plavalasi Židje

iz baltskih držav. Židje s ko-
drastimi lasmi in črno poltjo,
vsi priseljeni iz držav, kjer so
izgubili vse, kar so imeli, si
ustvarjajo nov dom. Puščave,
ki so bile suhe dolga stoletja,
spet zelenijo, na temeljih rim-
skih naselbin rastejo nova na-
selja, življenjska raven se lah-
ko primerja z življenjsko rav-
nijo nekaterih evropskih držav.
Toda nad deželo visi temen
oblak...

Temen oblak, ki ogroža go-
podarstvo in ljudi, ki pomeni
nevihta, na katero se je treba
pripraviti, kljub upanju, da je
nikdar ne bo.

Kdo ve, ali bi bili Izraelci ta-
ko enotni, če ne bi bilo oblaka?

xxx

Toda prav stalna nevarnost
vojne z arabskimi sosedami
povzroča tudi notranje politi-
čne spremembe. Stranka Mapai,
ki je vedno predstavljala na-
predni del prebivalstva, iz-
gublja tla. Le pod njenim vpli-
vom je Izrael skozi zadnja leta
ohranil mirno kri, celo ponujal
sosedam roko sprave (čeprav
pod svojimi pogoji).

Toda so ljudje, zlasti mlajši
in tisti, ki so v stoletjih biva-
nja v vročih afriških deželah
izgubili potrpežljivost, ki poče-
jo čakati, da pride nevihta. Naj-
raje bi sami začeli vojno.

Nenavadno: začeti vojno iz
strahu pred vojno!

In vendar je tako. Arabske
države se združujejo, snujejo
skupno poveljstvo. Klubba paša,
ki je poveljeval Arabski legiji,
je odšel, ostali pa so poveljniki,
ki si morda ne bodo več pomi-
sljali uporabiti najboljših arab-
skih vojaških enot. Sedaj imajo
Arabski okoli 150.000 izurjenih
vojakov, Izraelci pa jih lahko
zberejo nad 250.000. Zakaj ne
bi torej udarili, preden se na-
sprotnik ne okrepi, dokler je
še čas. Kajti pred njimi so
Arabski, za njimi morje...

Stranka Herut, ki bi to rada
izvedla, je na zadnjih volitvah
dobila nekaj manj kot eno tret-

jino glasov, le nekaj manj kot
vladajoča stranka Mapaj!

Pravijo, da so izraelski na-
padi ob mejah v zadnjem času
le poizkus, da bi izzvali arab-
ski napad, da ne bi bili sami
napadali. Toda Arabcem se ne
mudi. Štirideset milijonov jih
je, lahko počakajo še nekaj let,
da se bodo okrepili, primerno
oborožili, nato pa, kdo ve?

Vzdrževanje sodobnih armad
je drago, še dražje je samo voj-
skovanje. To predobro čutijo
Izraelci, pa tudi njihovi sosed-
je. In vendar kljub neštetim po-
sredovanjem ni še znamenja,
da bi bila pomiritev blizu.
Arabski begunci se hočejo vrni-
ti k ognjiščem svojih dedov,
arabski gospodarstveniki se bo-
jijo izraelske poslovne in pro-
izvodne sposobnosti, Izraelci
maščevanja in arabske premo-
či.

Kakor so, žal, Arabci trdno
sklenili, da bodo Izraelce vrgli
v morje, tako so Izraelci trdno
sklenili, da bodo ostali, kjer so.
Izrael je od svoje ustanovitve
dalje napredoval, ima pa še
vedno neverjetne skrbi.

S čim so začeli ustanovitelji
nove države? Dobili so 80%
bivše Palestine, večino obdelo-
valne zemlje limonovih in po-
marančnih plantaž, nekaj do-
brih pristanišč, za tiste kraje
dovolj vode ali vodnih rezerv.
Od vseh priseljencev jih je nad
dve tretjini iz Evrope, kar po-
meni, da so dovolj vzgojeni in
sposobni vključevati se v go-
spodarstvo in sodelovati pri
vodstvu države. Poleg tega jim
je priskočila na pomoč tudi tu-
jina. Od leta 1948 do danes je
Izrael dobil za okoli 700 mili-
jonov funtov pomoči, od tega
okoli 200 milijonov od židov-
skih organizacij, okoli 200 mili-
jonov od Nemčije ter nad 105
milijonov funtov od ZDA.

In rezultati? Obseg obdelo-
valne zemlje se je podvojil, ob-
seg namakane zemlje potrojil.
Industrijska proizvodnja se je

prav tako podvojila, izvoz se je
dvignil za polovico. Izrael je
sprejel nad 750.000 novih pri-
seljencev—in brezposelnosti ni.

Toda po računih izraelskih
strokovnjakov bo Izrael potre-
boval v prihodnjih petih letih
še za okoli 500 milijonov fun-
tov pomoči, če bo hotel uravna-
ti svojo plačilno bilanco tako,
da bo deficit pokrit z bolj ali
manj stalnimi prispevki svetov-
nih židovskih organizacij! Sedaj
je Izrael sposoben plačati samo
okoli 30% svojega uzova!

Računajo, da bodo dobili od
Nemčije še ostanek reparacij,
okoli 140 milijonov funtov, nad
60 milijonov od ZDA, za 75
milijonov tujih investicij, za
ostalo pa se zanašajo samo na
židovske organizacije. S to po-
močjo, računajo, bodo leta
1960 pridelali dovolj hrane za
prebivalstvo, ki bo tedaj štel
okoli 2 milijona dve sto tisoč
ljudi.

V načrtu imajo povečanje
obdelovalne zemlje za okoli
250.000 juter, od tega za okoli
50.000 v negevski puščavi. Za
ta dela bodo porabili precejšen
del pomoči, saj računajo, da
stane naselitev enega samega
človeka iz zaostale dežele (in v
Negevu nameravajo naseliti
ljudi iz severne Afrike) nič
manj kot 400 funtov!

Toda bodočnost Izraela, kot
vsake dežele, je v industriji,
le ta pa povzroča mladi deželi
precejšnje težave: večino suro-
vin mora namreč Izrael uvažati,
poleg tega pa se bori še z nizko
storilnostjo, inflacijskimi poja-
vi v gospodarstvu. Vsaka in-
dustrija zahteva velike investic-
ije, denarja pa ni!
Od vse pomoči v zadnjih letih
je bilo porabljenega za investic-
ije vseh oblik samo okoli pol-
lovica. Ostali denar je bil po-
rabljen za tekoče potrebe, več-
ji del za oborožitev!

Vsekakor so to podatki, ki
bolj opravičujejo pesimizem
kot optimizem. In vendar v Iz-

raelu, pravijo, ni pesimistov!
Ljudje so preveč zaposleni, da
bi se vdajali malodušju, na-
sprotno, prej bi se dalo trditi,
da je na preveliki višini samo-
zavest in drznost, kar se kaže
že v mnenju o sosedah in odno-
sih do njih...

Milijon in sedem sto petdeset
tisoč ljudi, okoli njih pa skoraj
štirideset milijonov Arabcev in
morje. Toda tako osamljeni
vendar niso. Na svetu jih je še
milijone, ki so pripravljene pod-
preti z vsemi sredstvi deželo, ki
jo kljub svojim državljan-
stvom na tihem štejejo za svo-
jo domovino... To pa je vse-
kako več, kot lahko Arabci tr-
dijo zase.

Vsaka stran ima svojo sliko
in ni problema, ki bi bil nereš-
ljiv. To je res, toda prave re-
šitve za izraelski problem še ni
nihče našel, morda tudi zato,
ker je doslej še ni nihče z vso
iskrenostjo iskal...

A. Furlan.
(KONEC)

OCEANI SO NEIZCRPNI VIR ATOMSKÉ ENERGIE

Predsednik ameriške komisi-
je za atomsko energijo dr.
Bishop je izjavil, da je v oceanih
neizcrpna količina potencialne
atomske energije, ki bi zadostila
vsem potrebam človeštva. Dr.
Bishop meni, da je pridobiva-
nje te energije povezano z re-
šitvijo problema kontroliranega
deverterija, ki je težki izotop na-
vadnega vodika. V naravi je
približno na vsakih 6000 vodik-
ovih atomov po en težki izotop.
Kakor je znano, sestoji voda iz
dveh delov vodika in enega de-
la kisika ter je na ta način na
zemlji zadostna količina vode
za pridobivanje deverterija.

EUCLID POULTRY

649 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Peikovick, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Spre-
jemo naročila za perutnino za svačbe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose
ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

the MAY co's BASEMENT store

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

Deški pralni
Reversible Poplin
JACKETS
2.99

Importirani jopiči, ki se
operajo, nosijo na obeh
straneh in so nezmotljivi:
iz finega Poplina,
obratna stran iz sanfori-
zirane* Plaid flanele.
Temno plava, rdeča ali
siva barva, v merah
8 do 18.

Poštna in telefonska
naročila sprejeta...
Pokličite CHery 1-3000
The May Co.'s umetno
prezračeni oddelek v
kleti z deško opravo

Deški
s prešito podlogo
**Motorcycle
JACKETS**
9.98

Najbolj privlačni jopiči
te sezone! Črni motor-
cycle jopiči, z velikimi
žepi in pasom... obšivi
z zlatimi zvezdami in
zajčjo nogo na pred-
njem zipperju.

Iz Boltflex plastike,
ki izgleda kot usnja...
prešita rayon podloga
in volnena vmesna pod-
loga. Mere 6-13.

Deške 1.99 do 2.95 znanega izdelka
praznične srajce, športne srajce

2 za \$3
1.59 VSAKA

Športne srajce... V znanem izdelku iz sanfori-
ranega* broadcloth, rayon ali gabardine blaga v
veliki izbiri pisanih, plaid in drugih barvah. Mere
6 do 18.

Praznične srajce... Fine deške, sanforizirane*
praznične srajce z okroglimi ovratniki in gumbi.
V merah 6 do 18. Izbera plave, tan in rumene ter
bele barve.

Poštna in telefonska naročila sprejeta...
Pokličite CHery 1-3000

The May Co.'s umetno prezračeni oddelek
v kleti z deško opravo

Safe
at
home!

FOR THE BIG THINGS IN YOUR LIFE,
BE READY WITH U.S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks,
for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

"Opatov Praporščak"

Spisal FR. REMEC

Nadaljevanje

—Oh, te skušnjave, te skušnjave, je dvomno vzdihoval kaplan in napravil križ. Na tihem pa se je smejal, kajti bil je velik čestilec ženskega spola in dobro poznal slast in bolešč—skušnjav in se za nobeno stvar na svetu ni tako malo menil, kakor za svojo oblubo čistosti.

Opatu je vzpričo takega govorenja kar kri šinila v glavo in popešil je svoje korake kar je le mogel. Ko se je kočija odpravila, se je grofica smehljaje priklonila do tal in opatu na svojih drobnih prstkih poslala poljub. Opatu je to kar vrglo nazaj na naslanjač.

—Strašna ženska, ta grofica, je dejal poleg sebe sedečemu kaplanu, ko je prišel nekoliko k sapi. Tako mlada—pa že tako pokvarjena. Celo meni je nastavljala mreže! Verjemite mi, to žensko si je izbral satan, da mu nalovi nekaj duš. Kake skušnjave je moral pretrpeti moj ubogi Rovani?

XXVIII

Na dvorišču šentlamberškega gradu je Rovani učil grofico Heleno jahati, ali njegove misli niso bile zbrane in njegovi pogledi so vedno iskali, kje da se prikaže Margareta. A ni je bilo videti, pač pa je zapazil, da je vojvodinja pri nekem oknu opazovala, kako poučuje grofico Heleno.

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarbron 2-3179

Glen Ellyn Acres Nursing Home

For Aged and Ill
24 Hour Registered Nursing Care
Hospital Care and Special Diets \$50 a week — State License
1 Block North of Roosevelt Rd.
66 LOWELL AVENUE
Glen Ellyn 4225

BUSINESS OPPORTUNITY

CHILDREN'S WEAR SHOP — Established 12 years. N. Side. Selling due to sickness. Featuring National Brand Name Merchandise. Unusual opportunity. Stock fixtures and Good will \$8,500. Cash required.
BRiargate 4-6161 Apt. 402

DRIVE-IN — With Frozen Ice Cream business with limited living quarters on premises. Good going business, new building, new equipment. Owner will sell to reliable party on contract basis. — Arch Dewey Real Estate, 104 Downer, Aurora, Ill. AUrora 6-1234 - AUrora 6-1145

FLORIST — Fully equipped. Good location. Good opportunity for couple. Quick sale.
SHeldrake 3-0075

WOODWORK SHOP — Wonderful opportunity. Completely equipped. For store fixtures. New machinery.
Call after 10 a.m. MOhawk 4-6111

CONFECTIONERY - DRUGS - SUNDRIES and SCHOOL SUPPLIES — One room in rear. Owner.
BERkshire 7-1521 or TUXedo 9-9694

COCKTAIL LOUNGE — N.W. Side. Dining room-kitchen facilities; air conditioned, exhaust fan and ice cube machine. Good going business.
KEystone 9-4674 until 6 after 6—JUNiper 8-9698

—Danes ste jako dolgočasni, gospod Rovani, je mlada grofica karala svojega učitelja. Kje pa so vaše misli? Ali ste morda zaljubljeni?

—Ne, grofica, zaljubljen nisem, je skoro melanholično odgovoril Rovani.

—Ah, to mora krasno biti, če je človek zaljubljen, je sanjarila grofica. Jaz sem že večkrat pokusila se zaljubiti, a ni šlo. A če mene kdo nesrečno ljubi—to je nad vse lepo. Ali se nečete v mene nesrečno zaljubiti, gospod Rovani? Melanholija vam jako dobro pristojata. Jaz bi vas povabila na svojo poroko. Kako imenitno bi to bilo, ko bi vi bili pri poroki, orgle bi pele, vi bi pa od nesrečne ljubezni vzdihovali. To bi gotovo prav znatno povzdignilo celo slavnost.

—Vi ste nenavadno človekoljubna dama, milostljiva grofica, se je norčeval Rovani, ali obžalujem, da vaši želji ne morem ustreči.

—Mislila sem, da ste bolj galantni, je dejala grofica. Doslej je bil še vsak gospod v mene zaljubljen, kdor me je poznal. Celo pater Vinfrid, ki me je učil pisati in brati, je bil zaljubljen v mene. Pomislite—duhovnik! In kako globoko je vzdihoval in kako je obračal oči! Cele tri mesece me je nesrečno ljubil!

S takim kramljanjem je minil čas pouka. Vojvodinja se ves ta čas ni premaknila od okna, nego pozorno opazovala Rovana.

—Lep mož je ta Rovani, mlad in cvetoč—in pravi vitez v vsem svojem obnašanju, je vojvodinja govorila sama sebi. Albertus je tudi še lep mož—ali mladost je izginila in z Rovanom se ne more primerjati.

Sanjavo je vprla glavo ob roko in motrila Rovana s pogledi,

Chicago, Ill.

DOMESTIC HELP

WOMAN — Complete care of 2 children ages 1 and 2. Stay. 5 day week. Light housework.
Bittersweet 8-2579

REAL ESTATE

FOREST LAKE — Near Lake Zurich. Brick homes, 3 bedrooms, full basement, modern cabinet kitchens, ceramic tiled baths. \$16,500. Highways 12 or 22 to Quintins Road, North to Highland Drive, 1/2 mile East to Garden-In. — Tony Illice, Highland Dr. and Garden-In. GEneral 8-4328

BY OWNER — Large 6 room brick residence, 3 bedrooms; side drive, brick garage. Lot 50x125. Full basement. Can be rented as flat. Gas heat. Many extras. Low 20s. Will take back mortgage.
628 N. Central Park NEVada 8-0090 or RAndolph 6-3909

FINE BENSONVILLE SECTION — 3 bedroom frame ranch. Full basement, Youngstown kitchen. A wonderful place to live. Only \$2,800 down.
GLadstone 5-5330

BRICK 2 BEDROOM RANCH — Gas forced air heat, 2 car garage, side drive, wide lot. \$2,700 down.
GLadstone 5-5331

DEERFIELD — Briarwood Estates By owner — \$35,000. Will sell on contract. 4 bedrooms, 1-22x20 ft. May be used as family room or den, 2 baths, separate dining room, large closets, Thermopane windows thruout. Large corner lot. 2 car garage. Near schools, churches, shopping area and transportation. Weekends call Deerfield 1578; weekdays LOngbach 1-8410

v katerih je trepetal plamen noranje razburjenosti in ljubavnega poželenja.

Ko je bil poduk končan in je Rovani z grofico Heleno šel proti grajščinskemu vrtu, prihitela je k njemu dekla in mu sporočila, da želi Margareta z Rovanom govoriti.

—Ali imate kake tajnosti? je zvedavo izpraševala grofica, in ker ni dobila takoj odgovora, je kategorično izjavila: Jaz grem z vami, gospod Rovani. Jaz vam bom ščitila in branila, če bi vam hotela Margareta kaj zlega storiti.

Rovani se je moral smejeti, a ko je spremstvo mlade grofice sicer vladno ali odločno odklonil, se je ta mogočno razkorajčila:

—Tako torej—je rekla z velikim ogorčenjem—ravname z menoj, ki sem vam ponudila svoje varstvo in svojo pomoč. To je grdo od vas, gospod Rovani, zelo grdo. Jaz si to zapomnim. Odslej vas bom prezirala.

In ko te besede niso napravile nikakega vtiska na Rovana, je začela grofica prositi:

—Vzemite me seboj, gospod Rovani; jaz sem jako radovedna

—Ali milostljiva grofica—če želi gospodična Margareta z menoj na samem govoriti, vendar ne morem vas pobaviti na ta razgovor.

—Pa pustite vrata odprta, da bom lahko prisluškovala, je šepetala grofica. Vsaj to storite.

—Ne, grofica, je rekel Rovani, ki je postal že nepotrpežljiv, tudi te želje vam ne morem izpolniti.

—Dobro! Vi ste tiran! In to vam povem—jaz vas nikdar več ne pogledam.

Grofica se je obrnila in stekla po stopnicah dol, medtem ko je stopil Rovani v sobo, katero mu je bila dekla pokazala.

Margareta je bila sama v sobi. Hladno je odzdravila Rovana in ga povabila, naj sede.

—Omenili ste včeraj neko pismo, gospod Rovani, je začela Margareta, a jaz nisem razumela, kaj ste hoteli reči. Prosim, pojasnite mi stvar.

—To je hitro storjeno, je odgovoril Rovani. Ko sem prišel v Rein, da bi bil zaslisan kot priča proti vašemu bratu Albertusu, mi je prinesel hlapec vojvodinje Viride pismo, v katerem ste me prosili, naj ne pričam proti vašemu bratu.

—Jaz da sem vam pisala? je strmela Margareta. Jaz? Nikdar!

—Ne zamerite, plemenita gospodična, je rekel Rovani, ali vašega začudenja ne razumem. Tu imam pismo. Shranil sem je za spomin.

Pri teh besedah je posegel Rovani v žep in izročil Margareti pismo. Margareta je komaj razgrnila pismo, ko je prebledela, pogledala hitro na podpis in potem silno razburjena zaklicala:

—O, to je sramota, neodpustna sramota!—Gospod Rovani, prisegam vam pri spominu na svojo mater—jaz tega pisma nisem pisala.

—Ne? se je čudil Rovani. Kdo pa? Saj je podpisano vaše ime.

—Jaz tega pisma nisem pisala, je slovesno zatrjevala Margareta. Zgodila se je grda zloraba mojega imena. Ali hočete biti tako prijazni in mi prepuštiti to pismo?

—Gotovo, plemenita gospodična, je rekel Rovani in veselo dostavil: In še prav všeč mi je, da vi tega pisma niste pisali.

—Zakaj? se je čudila Margareta.

—Ker sem imel vse drugačne pojme o vas in o vašem značaju. To pismo je za vas nekako poniževalno in to me je bolelo.

—Hvala vam za te besede, je rekla Margareta in podala Rovanu roko.

Razgovor je bil s tem končan in Rovani je odšel. Komaj so se vrata za njim zaprla, je padla Margareta na stol. Solze so ji zarosile oči in njene tresoče ustne so mrmrale:

—Vojvodinja je zlorabila moje ime in me ponižala in osramotila, da bi rešila — svojega ljubimca!

Bolest in jeza sta jo tako prevzeli, da je začela bridko ihteti. Trajalo je precej časa, predno se

je nekoliko umirila in mogla razmišljati.

—Iz teh razmer moram ven—naj velja kar hoče, je končno rekla z največjo odločnostjo. Ven iz te gnilobe in pokvarjenosti. Prvega vzamem, kdor me zasnuje—naj bo kdorkoli, samo da pridem med druge ljudi in v drug kraj. Tukaj mi ni več ostati.

Ko je Rovani šel skozi vežo, je slišal iz kuhinje hrupen prepir, hripavo petje in glasen smeh. Med poslo sta sedela Matija, ki je bil Rovana spremlil v št. Lambert, in pa grajski kaplan, in Rovani je slišal, ko je Matija kričal:

—In če ste stokrat blagoslovljen duhovnik, vendar ne poznate prave resnice. Vi pravite, da mož svoje žene ne sme posoditi nikomur!

—Nikomur! je kričal grajski kaplan. To je smrtni greh!

—To ni greh, je trdil Matija. Če vi to trdite, je to dokaz, da ne poznate svetega pisma.

Rovani je pristopil k vratom, ki so bila samo priprta in pogledal v kuhinjo. Matija je imel pred sabo velik vrč vina, poleg sebe pa tolsto grajščinsko kuharico, ženo kočijaža Matevža, ki je tudi sedel za mizo in z odprtimi ustmi poslušal Matijev prepir s kaplanom.

—Ti boš mene učil, kaj je v svetem pismu, je kaplan zaničljivo zavrnil Matijo, ti, ki še brati ne znaš.

—Če ne znam brati, znam pa poslušati, in kar sem sam slišal, tega mi še opat ne utaji, je govedel Matija.

—Kaj si pa slišal, Matija, je vprašal kočijaž z veliko radovednostjo.

—To, kar ste že vsi slišali v cerkvi, je dejal Matija. Ali poznate očaka Abrahama?

Vsi so pritrdili, da poznajo Abrahama in da so že dostikrat o njem slišali.

—Torej poslušajte, kaj poroča sveto pismo, je nadaljeval Matija. Abraham je imel ženo, kateri je bilo ime Sara. Z njo je šel v Egipt, kjer je vladal kralj z imenom Faraon. Ko je ta vi

del Saro, je vprašal Abrahama: Kdo je ta zala deklica? Abraham pa je bil lisjak in je rekel: To je moja sestra. In Faraon je vzel Abrahamovo ženo k sebi in je rekel Abrahamu: Naj ti da moj zakladnik toliko zlata, oslov, volov in velblodov. Ali ni tako, gospod kaplan?

—Res je, je pritrdil kaplan, ali—

—Nič "ali," se je togotil Matija, Abraham je svojo ženo posodil kralju Faraonu, zakaj bi torej Matevž meni ne posodil svoje žene? Abraham je bil oče in tako imeniten mož, da je šel v sveto pismo prišel, Matevž je pa čisto navaden kočijaž. Zakaj bi Matevž ne smel tega storiti, kar je storil oče Abraham?

Kaplan je bil že nekoliko vinen in ni bil v stanu Matije zavrniti.

—Torej, Matevž, je vprašal Matija, ali mi prepuštiš svojo ženo? Saj če bi ti bilo dolgčas po Maruši, lahko drugo vzameš. To je tudi dovoljeno.

—Ne, to pa že celo ni dovoljeno, na noben način ni to dovoljeno, se je zdaj zopet oglasil kaplan in skočil s svojega sedeža. Vsak mož sme imeti samo eno ženo.

—Vidite, gospod kaplan, Vi

Popravljalnica čevljev
se proda po zmerni ceni.
Lastnik odide iz mesta.

Vpraša se na
18509 ST. CLAIR AVENUE

OPREMLJENO SOBO
se odda v najem mirnemu moškemu.
Vpraša se na
1153 East 61st Street

VAS MUČI REVMAZEM?
Mi imamo nekaj posebnega prot revmatizmu.
Vprašajte nas.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

ZAVAROVALNINA
na HISO BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE
Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi

DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
poleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

svetega pisma prav nič ne poznate, je z veličanstveno sigurnostjo dejal Matija. Prav nič ga ne poznate!

Kaplan je hotel ugovarjati, ali Matija ga ni pustil do besede.

—Le potrpite malo, je dejal, jaz vam takoj dokazem, da je res tako. Le poslušajte. Ko je postala Abrahamova žena stara in ni imela nič otrok, se je začel Abraham na njo jeziti, da je nerodovitna. Sara pa je imela dekle, ki ji je bilo ime Hagar. In rekla je Abrahamu naj vzame Hagar za ženo. Abraham je tudi res tako storil in je imel dve ženi obenem. Ko je Hagar prišla v blagoslovljeni stan, se je začela Sara z njo prepirati, tako da je Hagar morala iz hiše. Ali angel Gospodov je šel po njo in jo pripeljal nazaj. Tako stoji v sv. pismu. Če je smel preok Abraham imeti dve ženi in če mu je še angel Gospodov drugo ženo nazaj pripeljal, sme tudi Matevž vzeti še eno ženo.

(Dalje prihodnjik)

HIŠE NAPRODAJ

HIŠA NAPRODAJ
Hiša za eno družino, 8 sob, fornez na plin, nova garaža. Bilau White Motor tovarne.

Za podrobnosti se obrnite na
902 EAST 75th STREET

Hiše naprodaj

21001 Morris Ave.—Lepa burgalow hiša, 3 spalnice, klet, fornez na plin, garaža 14x20. Oglejte si zunaj in če vam ugaja, pokličite, da vam pokazemo znotraj!

Novo zidane hiše od 185 St.—Si lahko izberete lastno barvo za dekoriranje po okusu. Se lahko takoj vselite.

Novo zidane "ranch" hiše na 25065 Highland Rd., eno miljo južno od Euclida. Vsaka hiša ima po 3 spalne sobe. Vdelane peči na plin. Prizidane garaže za dva avta. Lota 80x200. Se lahko takoj vselite.

Za te in druge dobre nakupe se obrnite na

STREKAL REALTY
405 E. 200 St., IV 1-1100
17572 Lake Shore Blvd., IV 1-3862

AMERICA NEEDS YOU IN THE GROUND OBSERVER CORPS!

HERE'S WHY:

The potential of modern military offense is such that a surprise raid against this country could cause tremendous casualties.

Our military defense is aware of this possibility. Air Force interceptor planes and Army anti-aircraft batteries are designed to repel such an attack.

But—if that attack ever comes—warning must come through in time! Citizen, volunteer plane-spotters—

ground observers—play a vital role in providing the necessary warning.

Already some 300,000 civilian Americans are contributing to the job of guarding our ramparts. I salute these Ground Observers for their patience, their perseverance, their patriotism.

But the job calls for twice their number to man these vital posts. Will you serve your country for two hours a week?

Dwight D. Eisenhower
PRESIDENT OF THE UNITED STATES

Keep your eye on the sky in the GROUND OBSERVER CORPS

JOIN TODAY—Write or phone—Name and address of Civil Defense Director—Telephone No.

Contributed as a public service

Wake Up! Sign Up! Look Up!

Za udobnost vaših nog nosite

Rx FOR FOOT COMFORT
our experience in shoe fitting..

PLUS the real

PLUS

the real

THE FULLY air cushioned SHOE

Pridite in si izberite iz naše velike zaloge

MANDEL SHOE STORE

6125 St. Clair Avenue

dvoja vrata od North American banke